

Ingyenfüzet: „Intézkedések erdőink fenntartására.“

Ára 20 fillér

VASÁR NAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség: V. Báthory-utca 24. szám.
 („Falu” Országos Földművelésügyi.)
Telefon: Automata 294—52.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. szám.
Telefon: József 463—09.

FŐSZERKESZTŐ:

SCHANDL KÁROLY dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Égész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1931.

XII. évfolyam, 49. szám.

Vasárnap, november 29.

Egy millió ember érdeke követeli a borfogyasztási adó elförlését!

Mostanában sokat járok a falvakban. Zugó, dongó méhkasok között, mert minden falu egy-egy nyüzsgő kaptár. Panaszkas, ahol a ki- és berepülő emberrajok ve-rejrtékes munkáját úgy elveszi az adó keze, mint ahogy az ember szokta a méhektől a mézet. Így mondta ezt egy ér-telmes magyar:

— Mi csak dolgozunk, gyűjtünk virradattól egész a vakulásig, mint nyári időben a méhek — és mégis a vé-gén ott vagyunk, ahol az adomabeli mádi zsidó. Vagyis sehol sem. Sőt minden igyekezetünk mellett napról-napra koldusabb a falu. Meddig megy ez így? Mikor történik már valami a falu érdekében? Mert most csak egy jus-sunk van: *fizetni*. Legfeljebb bizakodó lélekkel tűrni. De hig-yjék meg, uraim, ezt sem tudjuk már sokáig csinálni, mert úgy vagyunk, mint a fuldokló ember: *kifogyunk a lélegzetből*. Ha azután már a levegő is elfogy, akkor *gaz-dasági hulla lesz a föld népe* . . .

És a sok száz kérgestenyverű gazda csendesen helye-selt. De mindjárt tisztességtudóan hozzátette, ne tessék rossz néven venni tőlünk, ha *lelkünk pohara kicsordul*. Nem tehetünk róla, színültig tele van keserűséggel. És hozzá jön még az is, hogy a sok parlamenti beszédben tel-jesen megfélelkeznek a nemzet fundamentumáról. Min-dig másról beszélnek, mint Bodóné, mikor kéri a bor árát. Uram Isten, a meddő tanácskozások mennyi időt pusztítottak el! Még mindig bennünk a régi virtus, pa-zarlók vagyunk, ha mással nem, hát az idővel. Mert a va-lódi milliommokból úgy látszik, már csak ez maradt meg.

— Pedig a falu látni akarja, mi történik az érdeké-ben. A mi keserűségünk egyik oka — folytatta a gazda — a *bor*. Talán nem is annyira a bor, mint a *velejáró fo-gyasztási adó!*

Ez a vidék a szőlőből élt. Most csak tengődik, mert ha van bor, az a baj, ha nincs, az a baj. Borunk az idén szépen termett és mégis válságban van a szőlőtermelés. Nemcsak nálunk, hanem az egész országban. Oka a kivi-tel teljes pangása, a belfogyasztás lecsökkentése, de főleg a borfogyasztási adó.

Pedig e kérdéssel foglalkozni kellene, mert *Csonka-Magyarországon 380.000 katasztrális hold van szőlővel be-ültetve*. És ez a nagy terület majdnem 70 százalékban a kisemberek kezén van. 266.000 holdon majdnem ugyan-annyi kiscsászáról s 114.000 hold uradalmi szőlőről van szó. Szociális szempontból ez azt jelenti, hogy *266.000 kiscsászár szőlőjében, ha csak holdanként 2 munkást foglalkoztat önmagán kívül, az uradalmaknál pedig 3 munkást véve alapul: a szőlőből majdnem 1,140.000 ember él ebben az országban.*

Ez a szám már magában is szükségszerűleg követeli, hogy a borvidékek élet-halál harcát a törvényhozás is se-gítse megvívni.

A súlyos panasztétel első pontja a *borfogyasztási adó!* A gazdák szerint rettenetesen magas, néhol három-szor annyi, mint a bor ára. A 7—10 filléres bor árával szemben a borfogyasztási adó 13—20 fillér között válta-kozik. A borfogyasztási adó nagysága a szőlősgazdák tel-jes tönkretételét jelenti. Ha ez tovább is így megy, akkor elpusztul nemcsak az adóalany, hanem maga az adójöve-delem is, mert igen sok helyen már azt hangoztatják, hogy vágjuk ki inkább a tőkétet, mert belőle pénzelní ugy sem lehet. Ez pedig a szőlőtermelés megszűnését jelentené.

Mivel a borfogyasztási adó az ország egyik fontos jö-vedelmi forrása, népünk tisztában van azzal, hogy csak úgy lehet a kérdést megoldani, ha *pótoljuk az így elma-radó állami bevételt*.

Gazdánk okosan, mindjárt az utat is megjelölte. *Te-gyük szabadabb teljesen a bor forgalombahozatalát úgy, ahogy Olaszországban van*. Így egész bizonyos, hogy meg-indul lassan a borvidékeken is az élet. A minap egy bor-termelő kiscsászda ezt a tételt igazolta is. Reájött arra, hogy *borát a varsói katolikus egyházmegye misébőrnak literenként két pengőért megveszi, tehát olyan árért, ami-lyent még álmodni sem mert*. Nosza, megvolt az öröme. De vele együtt bizakodott sok százezer szőlőtermelő is. A nagy csereüzletből azonban még sem lett semmi. Valahol megakadályozták. És a magyar bor- és szőlősgazdák most újra sirathatják az elmaradt lengyel piacot, pedig, ha ki-épitik, talán az elmaradt fogyasztási adó is bejött volna a másik oldalon az állam kasszájába. Bizzuk tehát ezt az ügyet csak a szőlősgazdákra, ők majd megtalálják a bor-értékesítési lakat nyitját.

De megjelölte — barátunk — a másik *pótló bevételi forrást is*. A tönkrement kis szőlősgazdák helyett *vágja-nak bele a kartelek dzsungeljébe* és a milliókat harácsoló nagy érdekeltségek adóját progresszív alapon szorítsák és vessék ki. Ezek a mamut-kartelek adják vissza legalább adó formájában az államnak, amit a szervezetlen fogyasztón beszédtek, úgy és olyan formában, ahogy akarták . . .

Az állam bevétele így több lesz, legfeljebb a vezér-igazgató urak osztaléka lesz kevesebb. Ez pedig a milliós néptömegeg szemben nem számít.

A *borfogyasztási adó eltörlése* — a gazdák véleménye szerint — *azonnal helyreállítja a legyengült szőlőtermelőket, akik a bor szabad forgalmában lélegzethez jutnának.*

Az állam pedig rakja oda a terheket, ahol azt el is bírják. A kartelek vállalni elég erősek. Hárítsa át azokra. Ne féljen, a nemzet e cselekedetében mellette áll.

A mostani sorsdöntő időkben a falu joggal várja, hogy egyszer már rajta is segítsenek. Mert a szőlőből élő milliós embertömeg — gazda és napszámos — élet-halál harcának szerencsés kimenetele az ország érdeke is.

A falusi ember-méhkasokban pedig mindjárt csendesebb lesz az élet zugása.

Sz. L.

December 4 és 8-ika között rendezik a baromfi-kiállítást.

December hó 4—8-ika között Budapesten, az *Országos Tenyésztéstudományi*-telepen rendezi a *Baromfitenyésztők Országos Egyesülete* az idei nemzetközi jellegű baromfikiállítását és vásárját. A kiállítás ezuttal is nagyszabásúnak ígérkezik és a mostoha gazdasági viszonyok ellenére szükség van rá, hogy azt okulás szempontjából minél számosabban látogassák. Tudnunk kell ugyanis, hogy a magyar föld termékei közül ma is a *baromfi és baromfitermék (tojás, toll, stb.) a legkeresettebb cikk*, a legjobban értékesíthető áru, így okvetlen szükség van arra, hogy a baromfitenyésztésnél mutatkozó fejlődést mindenki, aki abból hasznot akar, megismerje. Erre pedig legalkalmasabb az olyan kiállítás, amelyen az egész ország legkiválóbb tenyésztőanyagát, az okszerű baromfitenyésztéshez szükséges gépeket, eszközöket és módokat bemutatják.

A baromfitenyésztés különösen a *kisemberek hasznathajtó mellékfoglalkozása*, de csak úgy, ha azt a legjobban bevált gyakorlati irányok és az állategészségügy követelményeinek megfelelően üzik. A kiállítást rendező egyesület gondoskodni fog arról, hogy a kiállítás tartama alatt kiváló szakemberek ismertessék meg a látogatókkal mindazokat a tudnivalókat, amelyek nélkül jövedelmező baromfitenyésztést el sem képzelhetünk. Lesznek ingyenes előadások a kiállítás tartama alatt és gyakorlati bemutatók, amelyeken különösen a baromfifeljavítás és piacra való kikészítés módjait lehet megteremteni.

A vásárral egybekötött kiállítás egyuttal a legjobb alkalom egy a régi, mint az új tenyésztők számára a gazda igényeinek legjobban megfelelő *tenyésztőállatok és törzsek beszerzésére*. A baromfitenyésztésnél is váltakozik az izlés. Csaknem minden esztendőben kerülnek újabb fajták forgalomba, amelyekről kiderül, hogy a velük való bibelődés hasznosabb, mint a régieké. A baromfiállományt is folyton nemesítik s e tekintetben az állam jár elő jó példával. Csakis így tudtuk elérni, hogy a világháború befejezése óta a magyarországi baromfi Európának csaknem minden piacán ismét nagy kelendőségnek örvend.

A kiállításra való felutazást nagyon megkönnyíti az, hogy a rendező egyesületnek sikerült 50 százalékos *utazási kedvezményt kieszközölni*. Az ehhez szükséges igazolványokat közvetlenül a Baromfitenyésztők országos Egyesületéből (Budapest, IX., Üllői-ut 25.) kell kérni.

Most folyik a magyar mezőgazdasági termelésnek a haladó időkhez mért átalakítása. Annyi bizonyos, hogy ebben az átalakulásban nagy szerepe lesz az okszerű baromfitenyésztésnek. Annak felkarolását, népszerűsítését nemcsak gazdasági, de társadalmi okok is sürgetik. Nemcsak azért szükséges annak fejlesztése, mert a termelőre nézve hasznathajtó, de azért is, mert azzal a közéletmelhez olesőbbá tehetjük. Ez pedig olyankor, amikor százezrek nyomorognak, éheznek, talán mindennél a legfontosabb ok. Azt talán mondani sem kell, — hiszen a tapasztalat bizonyítja — hogy kifizető baromfitenyésztéssel nemcsak a földmivelő, de bármely más hivatású egyén foglalkozhatik aránylag kevés, könnyen elsajátítható szaktudással.

(Cs.)

Hatvan százalékos kiórlással meg lehet oldani a buzakérdést.

Az *Egységspárt* ugynevezett agrárblokkja november hó 19-én értekezletet tartott, melyen *Kállay Miklós* volt kereskedelmi államtitkár a következő érdekes tervet ajánlotta a *buza értékesítésére* nézve:

Átlagban évente 26 millió métermázsza buza és rozs terem az országban. Ebből 4 millió métermázsza a vetőmagszükséglet, 15 millió métermázsát vesz igénybe a *belső fogyasztás*, tehát 7 millió métermázsza az, ami még felesleg és kivitelre szorul. Ha a 15 millió métermázsza belföldi fogyasztásra szolgáló gabonát, ugy, amint az most történik, 75 százalékban *öröljük ki*, 11,2 millió métermázsza lisztet kapunk. Ha a 75 százalékos kiórlás helyett 60 százalékos kiórlásra térnénk át, úgy ugyanennek a *lisztmennyiségnek elnyeréséhez 19 millió métermázsza gabonára volna szükségünk*, ami azt jelentené, hogy a 7 millió métermázsza gabonafeleslegünk 3 millió métermázsásra csökkenne. A buzafeleslegünk így mértékű csökkenése emelő hatással lenne a belföldi árakra, mert hiszen tudjuk, hogy milyen bizonytalanná teszi a tőzsdén az áralakulást az, ha nagyobb feleslegek vannak az országban. De előnyösebb volna ez azért is, mert sokkal környékbe volna e kisebb fölösleg elhelyezését biztosítani. Számításai szerint a mai lisztárak érintetlenül hagyásával 18—19 pengős buzárral érhetünk el ennek a *rendszernek bevezetésével*, anélkül, hogy ez az állammak egy fillér megterhelést jelentene s nem volna a *legkisebb mértékben sem drágító hatással a fogyasztásra*, sőt sikerülne így módon a városi lakosság olcsóbb huseállítását is biztosítani. A 60 százalékos kiórlás mellett fennmarad 40 százalék korpamennyiséget ugyanis körülbelül *mázsánkénti 6 pengős árban bocsáthatnak a málnok a mai 11 pengős árral szemben a mezőgazdaság rendelkezésére*, ami emelnie az állattenyésztés jövedelmezőségét, növelnie és könnyebbé tenné az állatexportot.

Iványi Béla földmívelésügyi miniszter kijelentette, hogy a felvetett gondolatot igen *értékesnek és megfontolandónak* tartja. Behatárolt kiván ezzel a tervvel foglalkozni, végleges választ azonban most még nem adhat, mert a terv alapos, számadatokkal alátámasztott áttanulmányozására van szüksége.

Több mint kétfélmillió pengő van az inségakció céljaira.

Mayor János kiszgazdaminiszter elnökletével november hó 17-én mintegy harminc kiszgadaképviseelő értekezletet tartott. *F. Szabó Géza* szóvátette, hogy a *községek költségvetéséből törölték a faluszövetségi tagdíjakat*. Ő ebben az ügyben eljár a belügyminiszternél, aki kilátásba helyezte támogatását arra nézve, hogy ez a jövőben elő ne forduljon.

Temesváry Imre jelentést tett a *megváltott földek árának mérséklése* kérdésében kiküldött bizottság működéséről és bejelentette, hogy komoly számítások és megfontolások alapján ebben a tekintetben a kormánynak *megfelelő intézkedései várhatók*. A meginduló vitában az a vélemény alakult ki, hogy *lehetőleg buzában szabják meg a fizetési kötelezettségeket és pedig aránylagosan úgy, hogy ahol magasabb volt a föld ára, ott több engedményt adjanak, ahol pedig kevesebb, ott is a föld jövedelmezőségéhez mérjék*.

Mayor János kiszgazdaminiszter ezután az *inségakció* lebonyolítását ismertette. Rámutatott arra, hogy a földmívelésügyi minisztérium utján a mezőgazdasági népesség támogatására irányuló akciónak az inségadóból körülbelül *egymillió pengő áll rendelkezésére*, míg az akció másik részének lebonyolítására, amelyet a népjóléti minisztérium vezet, körülbelül *1,200.000 pengővel rendelkezik a kormány*. Az akciónak mind a két részét a közigazgatási hatóságok közbejöttével és ellenőrzése mellett, jórésztben a társadalmi szervek bevonásával bonyolítják le.

A felszólalásokban az az egyhangú felfogás alakult ki, hogy a munka és kereset nélkül álló népesség támogatása a mai súlyos viszonyok mellett elkerülhetetlen, az *akciónak azonban nem szabad munkanélküli segély jellegét öltetnie*, mert ilyen segélyeket sem a termelésünk, sem pedig társadalmunk nem bír meg.

Törvényjavaslat készül a földhözjuttatottak törlesztő részleteinek ügyében.

Huszonhat és fél millió pengőre rug a hátralékos törlesztő részletek összege. — Van olyan község, ahol két éve egyetlen fillért sem fizettek.

A képviselőház november hó 20-iki, pénteki ülésén *Temesváry Imre* sürgős interpellációt intézett az összkormányhoz a földhözjuttatottak helyzetén való segítség kérésében. Felhívta a kormány figyelmét arra, hogy a mai gazdasági helyzetben a földreform során földhözjuttatottak nem képesek fizetési kötelezettségeiknek eleget tenni. Arra kéri a kormányt, hogy törvényhozási uton intézkedjen a vételárak olyan mértékű csökkentéséről, hogy a földhözjuttatottak képesek legyenek a vételárakat törleszteni. Figyelmebe ajánlja a kormánynak azt, hogy a gazdasági leromlás folytán bekövetkezett értékcsökkenés egy részét az államkincstár némi tehermentesítése érdekében hárítsa át a megváltást szenvedőkre.

Vargha Imre pénzügyi államtitkár válaszában kijelentette, hogy a kormány évek óta mindent megtesz a földhözjuttatottakért, különösen abból a szempontból, hogy azok a földjüket megarthassák. Minthogy a gazdasági helyzet idén sem javult, a kormány foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy a mult esztendőben biztosított kedvezményt esetleg továbbmenően megadja azoknak, akik fizetési kötelezettségüknek saját hibájukon kívül nem tudtak eleget tenni. Ennek a kérdésnek az elintézése *mostanáig késétt*, részben, mert az ország gazdasági helyzete bizonyos vidékek szerint és a termésmennyiség szempontjából is egyenlőtlen, másrészt pedig azért, mert csak október után lehet megállapítani, hogyan alakult ki a helyzet. Ez a helyzet meglehetősen kedvezőtlen, mert a megváltott földeknél 10,733.000 pengő be nem fizetett annuitás követelése van a kincstárnak, a vagyonváltásföldeknél pedig 15,800.000 pengő. A folyó évre kivetett annuitásnak a megváltott földeknél még a fele sem folyt be, a vagyonváltásföldeknél pedig körülbelül egyharmad része. Vannak olyan községek is, ahol a földhözjuttatottak két éven keresztül egyetlen fillért sem voltak hajlandók fizetni. Az

egyetlen fegyver, amivel rá lehet szorítani a konok nemfizetőket a fizetésre: a kizozditás.

A kormány foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy törvényjavaslatral jön a Ház elé, amelyben ezt a kérdést igyekszik úgy megoldani, hogy a kincstár mai helyzetében újabb könnyítéseket tehesen. Mindez minden földhözjuttatottakra vonatkozik, tehát a házhelyesekre is. De nemcsak a földhözjuttatott, hanem a megváltást szenvedett fél felé is intézkedést kell tenni törvényhozási uton és pedig akként, hogy, aki még nincs kielégítve, annak törvényhozási uton le kell szállítani követelését. Más mód jelen esetben nincs. Hogy majd ezt helyeselni fogja-e a törvényhozás és azt fogja-e mondani, hogy a bírói ítéleteknek, szerződéseknak, egyességeknak törvényhozási uton való ilyen egyoldalú megváltoztatása megengedhető-e, ez majd kiderül.

Gondoskodni kell arról is, hogy akik még ezután a föld birtokában maradnak és akik egyáltalában nem fizetnek, fizetni nem akarnak, azokat leszoktathassuk a nemfizetésről. Ennek csak az az egy módja van, hogy a konok nemfizetőt feltétlenül ki kell mozditani. Aki két vagy három esztendőn keresztül egy fillért sem fizetett, az konok nemfizető. Ezek a többi földhözjuttatottakat is nemfizetésre biztatják, ilyen értelemben agítálnak, ezeket kérelhetetlenül ki kell mozditani a földbirtokból. Ezt pedig csak akkor lehet megtenni, ha ez nem a bíróság hatáskörébe tartozik, ahol már sok esetben megtörtént, hogy a vagyonváltásföldből való kizozditási kérelemre egy év mulva kérdezte meg a bíróság a minisztériumot, hogy fenntartja-e javaslatát. Ez alatt az idő alatt természetesen egy fillért sem fizettek. Ilyen jelenségeket meg kell szüntetni. Ezekben a kérdésekben nem lehet politikát, sem kortesdolgokat nézni.

A Ház a pénzügyi államtitkár válaszát tudomásul vette.

Miért nem rendezik végre a vadkárok ügyét?

Kistelek, november hó.

Ketten ülünk a vasuti fülkében. A vonat száguldva falja a kilométereket. A páras ablakot kopogva veri az ősz eső. Kődös, nyirkos minden. Barna, alvó falvak futnak mellettünk. Szomorúak, csendesek, mint maga az élet.

Az Alföldön járunk. Tehénsordák huznak a réteken. Az árok szélén csicsókát turnak a disznók. Aztán elmaradnak a falvak. Erdő, végtelen földek és csak a messzeségben állnak majorok, tanyák.

Hirtelen megszólal utitársam, egy derék, értelmes, kemény magyar:

— Ugy látom, Uram, érdeklí ez a nagy elhagyott föld, amely súlyos betegséggel küzd... Kitagadott, néptelen, mert ameddig a szem ellát, mind uradalmi birtok. Órákig kocsizhat, amíg egy kopott, földhözragadt falut talál. A föld sok és mégis alig fér el rajta az ember. Az is csak cseléd, nem önálló gazda. Pedig, mit lehetne itt csinálni, ha egyszer komoly, fajszerető lélekkel nekifognának a telepítésnek, amely az Alföld egyetlen megmentője.

Pusztaszer felé járunk. Történelmi föld, ahol Árpád vezér dacosan megállt. A tejjel-mézszel folyó Kanaán is a bajok országa lett. Gond elől, gond hátul.

Hatvanezer hold egy tagban. Szörnyű szám. A peremén hitvány cselédfalvak; a munkaerő szülőhelyei. A

szomszédságban áll egy templom. Egészen új, hívők nélkül. Még a pap se ment ki ebbe a száműzetésbe. A kis falucskától pár kilométerre van. Itt mindenki az uraság jóvoltából él. Napi járóföldre nincs más birtok.

Apró magyarok fognak körül. Legtöbbjének van egy kis háza, meg apró jószágja. Gyermekek is van bőven. Panaszkodni nem mernek. Csupa gondterhes arcu, földimádó ember. A szegénység csak úgy árad ki házaikból. A magyar ugar mártirjai.

Végre megszólal az egyik. Világot járt, hadviselt ember. Tele kitüntetéssel:

Telepítést, földet!

— Mikor segítenek már rajtunk? — kérdi. — Ott fent sok mindenről beszélnek az urak, szó, szó és szó, de tett, cselekedet nem lesz belőle. A föld néperől megfeledeztek. Pedig mi tartottuk a hátunkat a gránátosöbön! Föld kéne ennek a népnek, Uram, mert éhes, nagyon éhes. Most csak az a mienk, amibe belefeledezünk, ha meghalunk. Nem ingyen kérjük. Ledolgozánk. Hány gyönyörű falut lehetne itt betelepíteni. Tele dolgozó emberekkel. A nemzetnek igen sok anyagilag független kisemberre van szüksége. Birná is ez a nagy terület, de hát mikor jön az új megváltó, aki földhöz köti a kirepülő embrenyájakat? A birtokpolitika egészséges csatornáját nyissák már egyszer meg számunkra, hogy a munka ne csak gondot, hanem boldogulást is jelentsen, mert a nem-

A Faluszövetség hírei.

A maglódiak a fővárosi piacrendeletek módosítását kéri.

A maglódi fiókszövetség tagjai lehetetlennek tartják, hogy sokszor nem árulnak a fővárosba hozott termelvényükből annyit, amennyi a költségük kiegyenlítésére, helypénzre, mert ahány piacon megfordulnak, annyiszor kell megfizetniük a helypénzt. Különösen ennek a visszásságnak sürgős orvoslását kéri.

Másik panasza az, hogy Langsfeld Béla táplósiúlyi szőlőbirtokos a községben zárt palackban való boreladásra kapott engedélyt. Ez annyira lenyomta a borárakat, hogy sem a gazdák, sem pedig a helyi kormárosok bort nem tudnak eladni. A szőlőbirtokosnak — a község gazdái szerint — mult évi forgalma háromezer hektoliter volt és különösen azt nehezményezik, hogy a Maglódon eladott bornak csak 20 százalékka után fizeti meg a fogyasztási adót, — 12 és fél fillér literenként — 80 százalék után pedig nem. Ez a 80 százalék tulajdonképpen fogyasztási adómentes marad, mert azok a vidékiek, akik tőle a bort elviszik kis tételekben, azok tulajdonképpen borral spekulálnak, csempészekeskedelmet folytatnak és nem adóznak. A gazdák ebben az ügyben a Szövetség központjának támogatását kéri.

Járási értekezlet Putnokon.

A Putnokon tartott járási értekezleten a főszozgabíró és a jegyzői kar megállapítása szerint a gazdasági helyzet, különösen az állattarék esése miatt, nagyon nehéz. Az állattarék 40—50 százalékkal estek. Egy pár ürű 9, egy pár birka 6 pengő. Az adóknak csak 30 százalékka folyt be. A Faluszövetség munkáját az egész járás nagyrabecsüli.

Járási tiszt-értekezlet Mátészalkán.

A november hó 18-án megtartott mátszalkai járási tiszt-értekezlet egyik legjelentősebb pontja volt: a falusi kérdések megvitatása. Ez alkalommal a Faluszövetség is képviseltette magát és kiküldöttje részletesen szolt azokról az időszerű kérdésekről, amelyek a mai gazdasági és pénzügyi válsággal kapcsolatban a faluszövetségi mozgalom szempontjából jelentősek. A járási tiszt-értekezleten egyhangulag az a vélemény alakult ki, hogy a Faluszövetség közérdekű munkájára ma fokozott mértékben van szükség, mert csak így lehet ellensúlyozni azt a földalatti mozgalmat, amely feleltelenül a falu népének megromlására törekszik. Madarassy István dr. főszozgabíró reámutatott arra, hogy a Faluszövetség áldásos tevékenységét nemcsak az érdekelte gazdaközönségnek, hanem a községeknek, mint erkölcsi testületeknek is támogatni kell, mert nagymértékben megkönnyíti a közigazgatás munkáját a Szövetség népevel és tanító tevékenysége. Brandt Dezső koecordi főjegyző felszólalásában a mai adózási rendszer hibáit és bonyolult voltát tette szóvá, amely nagymértékben felelős abban, hogy a falvakban ma bizalmatlanok a falusi értekezlet tagjai iránt. Felhívta a figyelmet arra, hogy a faluszövetségi mozgalmat nem szabad cserbenhagyni, mert a közelmúltban is tapasztalható volt, hogy ott is, ahol a lakosság hangulata a szélsőségek felé hajlik, a Faluszövetség szervezetei megőrizték higgadtságukat.

Az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara közgyűlése.

Az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara ezidei közgyűlést Pécsen tartotta meg. Benyovszky Móric gróf elnöki megnyitójában kifogásolta, hogy a Gyáriparosok Országos Szövetsége sokkal erősebb pozícióit foglal el a nemzetgazdaságban, mint a mezőgazdaság szervezete. A mezőgazdasági kamarák a múltban felhírták az illetékes körök figyelmét azokra a tennivalókra, amelyeket a mezőgazdaság érdekében fogafatosítani kellett volna. Sajnos, a kamara előterjesztései nem igen nyertek meghallgatást. Ezután megejtették az új elnökválasztást és egyhangú lelkesedéssel újból Benyovszky Móric grófot választották meg a kamara elnökévé, majd Kiss Elemér kamarai igazgató az igazgatóválasztmány határozatát terjesztette elő. Marschall Ferenc dr. országgyűlési képviselő nagyszabású beszédében megállapította, hogy az állatport csoda előtt áll. Éles szavakkal kelt ki a külföldi államokkal kötött kereskedelmi szerződés egyoldalú kezelése ellen. Indítványára a közgyűlés táviratot intézett Károlyi Gyula gróf miniszter-elnökhöz, valamint Irdy Béla földművelésügyi miniszterhez, akiket állatkivitelünk érdekeinek legérvényesebb megvédésére kért fel. Patacsi Dénes országgyűlési képviselő felhívárolottan tiltakozott a kamarák megszüntetésének terve ellen. A kamarák foglalkoznak — mondotta — a legintenzívebben a gazdabajokkal, ez a legdemokratikusabb szervezete a gazdaközönségnek, amelyet feltétlenül fenn kell tartani.

Rádió az amerikai autóbuszokon.

Csikágóban már az autóbuszokon is felszerelték a közönség szórakoztatására a rádiót. Mint ismeretes, a magyar államvasutak vonalain már régebben megvan a rádió.

zet jövője függ attól, hogy milyen sorsban él ez a nép.

Ehhez azonban nem elég a jóakarát. Rátermettség és tisztánlátás kell a második honfoglaláshoz, az Alföld megmentéséhez.

Ami kevés termelt, azt is meg- eszi az uradalmi vad.

— A vadak miatt is sok a bajunk — magyarázzák. — A szegény embert még az ág is huzza. Itt a sok adó, gond és a tél. Alig kerestünk valamit. Tüzelő se akad. Most hegyibe jön a fogoly, fácán, meg a varjak. Fel- szaporodtak. Már az ijesztőket is megszokják. Csirázó, kelő veteményeinket kitépik, a magot a földből kiszedik. A nyulak kertjeinkben tesznek sok kárt. Ugy hallottuk, hogy a Faluszövetség tavaly nekifogott e nagy kérdésnek. Segíteni akart a sok százezer kárt szenvedett kisgazdán, földmivesemeren. De a vadászati törvény módosítása valahol megakadt. Pedig módosítani kell a falu népe érdekében, mert szaporítja nagy szegénységünket. Egyik- másik földmivestársunknak minden terménye odaveszett. Lőfegyver hiányában, csak a jó Istenül várunk segítségét. Ma ott tartunk, hogy ami kevesünk termelt, azt is meg- eszi az uradalmi vad. Jobb dolga van annak, mint nekünk. Legalább van enni valója. — Így beszélgettek ezek a szüksézu emberek. Félve mondogatták, hogy vissza kellene állítani a régi tilalmi időt. De talán azt is, hogy a kisvad után is fizessenek kártérítést. Sok a baj, de az elégedetlenség is szaporodik. A vadkáró olaj a tüzre, amely a felforgatók és bujtogatók lángját csak éleszti. — Törvény kellene, Uram, de minél előbb. Ugy- látszik, a földmivélő nem fontos ebben az országban, mert máskép már segítettek volna rajtunk. — De hol és mit tegyünk? Talán még a jó Isten is elhagyta már ezt a népet?! Pusztit a földtelenség, de meg a vad is. És mi mégis várjuk a jobb időket.

Hiszünk benne, mint Krisztusban a népek, hogy egy- szer eljön már az is, aki elhozza e sokat szenvedett föld- népeink is a magyar tavaszt . . .

Utamban visszafelé ugy éreztem, hogy az Alföld lelke megmozdult, mert megcsontkítva, összetörve, ezer év után újra megérkezünk Pusztaszerre, ahonnan el kell indulni újra — elfoglalni ezt az országot.

Szekeres László.

A gazdák és a magyar burgonyakivitel.

Kereskedői körökből számos panasz hangzott el, hogy Duánutlon a burgonya átvétele sok esetben nehézségekre ütközik, mert a gazdák gyakran ellenséges magatartást tanúsítanak a kereskedőkkel szemben akkor, mikor azok a selejtes áru átvételét visszautasítják és csak a kivitelre alkalmas minőséget hajlandók átvenni. Egyes esetekben még az is megtörtént, hogy a magukat megbántva érző gazdák az átvető kereskedők testi épségét is fenyegették, holott a kereskedők kényszerítve vannak a meg nem felelő burgonyát visszautasítani, mert hiszen ők sem tudják a minőségileg meg nem felelő burgonyát továbbítani és az országból kiszállítani.

A külföldön ugyanis csak megfelelő minőségű, válogatott, egészséges, tiszta, étkezési célokra alkalmas burgonyát vesz át, és a kormány a Magyar Mezőgazdasági Kiviteli Intézetet bízta meg avval, hogy a külföldre szállítandó burgonyák minőségét ellenőrizze. Az Intézet ehhez képest a nagyobb termelőkörzokban és határállomásokon ellenőrzést tart fenn, akik állandóan ellenőrzik az exportra kerülő burgonyavagonokat. A gazdának is elsőrendű érdeke ez a szigorú ellenőrzés, mert csakis így remélheti, hogy a burgonya a külföldön elhelyezhető és így termelése gazdaságos lesz. Az ellenőrző tevékenység eredményességét bizonyítja az a tény is, hogy míg tavaly ősszel mindössze 2200 vagon burgonyát exportáltunk, az idén a mai napig beárólag 3800 vagonra rug burgonyakivitelünk, noha mennyiség az idei termés a tavalyinál alatta maradt.

Saját érdekében fogadja meg tehát a gazda a jó tanácsot, szíveleje meg az elmondottakat és ne okolja a kereskedőt, ha burgonyáját nem tudja megfelelően értékesíteni, hanem kövesse el mindent, hogy burgonyája exportra alkalmas legyen. Ütessen a gazda megfelelő vetőgumót, termeljenek egy-egy határban egyfajta burgonyát, történjen a gumó kiszedése a legnagyobb gondnal, válogassa szét a gazda minéljárt a kiszedésnél a különböző nagyságu burgonyát, tegye külön a sérült, beteg gumókat, eszközölje a szállítását száraz időben, akkor megfelelő minőségű burgonyája lesz, amit a kereskedő kifogás nélkül átvész, mert viszont azt ő is tovább adhatja és az országból kiszállíthatja.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház ülése.

A képviselőház november hó 17-iki, keddi ülésén Fábrián Béla a szövetségekről beszélt. Kencz Béla kereskedelemügyi miniszter hangsúlyozta, hogy nem hajlandó a szövetségekben rejlő egészséges erkölcsi erő elpusztítására. Szilágyi Lajos állást foglalt az ellen, hogy a szociáldemokrata szakszervezetek résztvegyenek az inszégakció lebonyolításában. Ernst Sándor népjóléti miniszter válasza után Jánossy Gábor azt hangsúlyozta, hogy a Bethlen-kormány a romokból építette újra ezt az országot.

Apponyi Albert gróf beszéde.

Ezután Apponyi Albert gróf mondott beszédet. Véleménye szerint a mai gazdasági válság legfőbb oka az általános gazdasági válság és Trianon. A kormány jelentését tudomásul veszi. Általános politikai szempontból nagyon nem kívánatosnak tartaná a jelenlegi helyzetben a politikai válságot. Határozott rökonszennvel üdvözlő Károlyi Gyula gróf miniszterelnököt és szívből kívánja, hogy sikerüljenek törekvései. Véleménye szerint még hosszú ideig kell súlyos idöket átélni, melyből csak akkor fogunk kijutni, ha közgazdasági erőnk és termelési eszközeink fenntartásán munkálkodunk. Nem helyesli, hogy a kormány nem adott gazdasági programot. Az adózás terén utal arra, hogy először a vagyonosabbak jövedelmét vegyük igénybe. A fizetni nem akarókkal szemben a kérélehetetlenség, a fizetni nem tudókkal szemben az emberiség szempontjait kell érvényesíteni. Végül leszögezte azt az álláspontját, hogy a választójog kérdését meg kell oldani.

Több személyes kérdésben való felszólalás után Károlyi Gyula gróf miniszterelnök megállapította, hogy a kormány akkor, amikor a szakszervezeteknek bizonyos összeget szétosztás végett rendelkezésre bocsátott, nem gondolt munkanélküli segélyre. A szakszervezetek kötelesek elszámolóással szolgálni a népjóléti miniszternek az összeg szétosztásáról. A fővárosban a

segélyezést célszerűbb készpénzben eszközölni, mint természetbeni adományokkal.

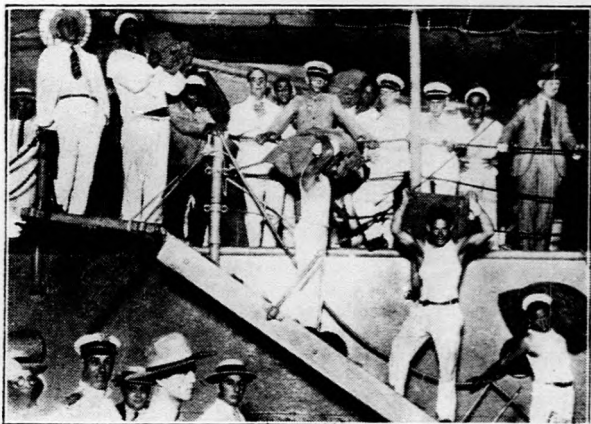
A november hó 18-iki, szerdai ülésen Niamessny Mihály leszögezte az Egységespárt álláspontját az inszégakció ügyében. A párt álláspontja az, hogy minden reászoruló munkás, tekintet nélkül pártállására és politikai meggyőződésére, megkapja a maga segítségét.

Gaal Gaston szerint az adótörvények nem jök. A kereseti adónál egyes nagy gyárak és ipari vállalatok vezetőinek jövedelme nem kerül adóztatás alá. Ezek a vezetők szerződéses viszonyba lépnek és így a kereseti adó alól mentesülnek. Száz ezer pengőre menő kereset mentesül így az adó alól. Az óriási ingó vagyonokat sem fogják meg. A gazdák a legjobb akarat mellett sem tudják adóikat megfizetni. Az államháztartás megrendüléseinek oka a túlméretezett bürokratizmus. A külföldi hitelezőknek meg kell mondani, hogy mi fizetni akarunk, de nem tudunk; fogadják el fizetésül mezőgazdasági terményeinket, állatainkat és iparcikkeinket.

Petracsek Lajos a népszövetségi jelentést tette bírálat tárgyává. Lányi Márton szerint a népszövetségi bizottság működése nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket. Inkey Pál báró arra kérte a kormányt, hogy állapítsa meg a kibontakozás terveit a mezőgazdaság megerősítésére. Festetics Sándor gróf erőteljes gazdasági politikát sürgetett. Kállay Tibor gróf helyzetünket abban látja, hogy a buza ára egyharmadára esett. A rövidlejáratú kölcsönökre nézve megegyezéseket kell létesíteni a külföldi hitelezőkkel.

Az interpellációk során Vargha Imre pénzügyi államtitkár válaszában kijelentette, hogy a kormány kiadott egy rendeletet, mely szerint úgy kell adózni, hogy az adóhátralék az év végéig lehetőleg apadjon, tehát nem az egész adóhátralék teljes befizetését várják el. A rendelet azt is kimondja, hogy a kisadózót novemberben nem szabad végrehajani, a szükséges állatokat nem szabad elárverezni stb. Ha valahol kegyetlen végrehajtás történik, úgy megfelelő jogorvoslattal kell élni, mert a munkaeszközök, élelmiszerek elárverezése törvénysértés. A kisbirtokosokra — 1—10 holdasokra — nem vetnek ki jövedelmi adót. Azok az adózók, akik igazolni tudják fizetéseketlenységüket, minden esetben halasztást kapnak.

A november hó 19-iki, csütörtöki ülésen Dinnyés Lajos a Dunavölgyi Leccsapolótársaság magas ártéri járulékait tette szóvá. Petrovácz Gyula tiltakozik az ellen, hogy a kormány a szovjettel bárminő gazdasági összeköttetésbe lépjen. Herczegh Béla szerint a mezőgazdaságon kell segíteni minden uton és minden áron, mert nálunk a munka eredménytelenségén vérezik el a magyar mezőgazdaság és vele az egész gazdasági élet. Kelemen Kornél arra kérte a kormányt, hogy a Dunavölgyi Leccsapolótársaság ártéri járulékaikat megfizetését tolják ki 30—40 esztendőre. Bethlen István gróf az országot a forradalom romjaiból talpraállította, életosztónt adott neki és megépítette a hidakat a nagy nemzetek felé, melyek eddig szóba se akartak állani velünk. A szocialistáknak egyetlen céljuk van csupán, hogy Bethlen István becsületét és jó hírnevét belföldön és külföldön egyaránt lejárassák. Eckhardt Tibor az árványolajforgalom

Igy szállítják a világ átkát — az aranyat. Képünk egy amerikai hajó aranyszállítmányának kirakódását ábrázolja egy francia kikötőben.

szabályozása érdekében tervbevert intézkedéseket tette szövé. Vargha Imre pénzügyi államtitkár szerint erre azért van szükség, hogy az állam bevételeit szaporíthassák.

A november hó 20-iki, pénteki ülésen Homonnay Tivadar annak szükségességét hangsúlyozta, hogy a költségvetésből a nyugdíjterheket ki kell emelni és biztosítási alapot kell létesíteni. Rassay Károly arra utalt, hogy az állami bevételeket tovább fokozni már nem lehet, alig kerülhetjük el tehát egy belső kölesön felvételét. Niamessny Mihály leszögezte, hogy a csonkaország ma is csak békepolitikát követ. Szauerborn Károly a bortermelés válságát tette szövé. Lázár Andor azt hangsúlyozta, hogy a közterheket tovább fokozni nem lehet.

Ezután Temesváry Imre sürgős interpellációt intézett az összkormányhoz a földhözjuttatottak helyzetéről.

(Az interpellációt és a pénzügyi államtitkár választását lapunk más helyén közöljük. A szerkesztő.)

A Ház november hó 21-én, szombaton és november hó 23-án, hétfőn nem tartott ülést.

A 33-as bizottság ülése.

A 33-as országos bizottság november hó 21-én értekezletet tartott, melyen a külpolitikával való fizetési forgalom újabb ellenőrzéséről és szabályozásáról szóló rendelettervezetet tárgyalták. Hosszu vita után egy határozatot, hogy a rendeletet egyelőre függőben tartják és bizottságot küldenek ki az ország devizahelyzetének megvizsgálására. (Devizahelyzet = az ország tartozásai és követeléseit kiüldi fizetési eszközökben.)

Ezután áttértek a külföldi hitelekkel szemben fennálló tartozások rendezése tárgyában kiadandó rendelet tárgyalására. A rendeletet elfogadták.

Végül Rubinek István reámutatott arra, hogy az ismeretes adósvégül intézkedések igen súlyos helyzetbe hozták azokat az intézményeket, melyek gazdaváltók leszámítolásával foglalkoznak. Olyan intézmény megalakítását kérte, mely az érdekelt vidéki pénzügyi és szövetkezeti anyagi összcsohlását elhárítani alkalmas.

Az Egységspárt értekezlete.

Az Egységspárt november hó 19-én pártértekezletet tartott. Farkas Elemér a készülő nyugdíjtörvényről kért felvilágosítást a miniszterelnöktől. Károlyi Gyula gróf hangsúlyozta, hogy a nyugdíjak revíziójánál (felülvizsgálatánál) nem lehet elkerülni bizonyos áldozatokat, de ezt a tisztviselőnek meg kell hozni. abban a tudatban, hogy a kormány csak átmeneti áldozatokat kíván tölük.

Az értekezlet a miniszterelnök választását tudomásul vette.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Grandi olasz külügyminiszter Amerikában. Grandi olasz külügyminiszter legutóbb meglátogatta Hoover elnököt, hogy vele az időszeri kérdésekről megbeszélést folytasson. Grandi egy nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy a leszerződést a legelőtöbb fontosságú kérdésnek tartja. Miután a nemzetek hozzájárultak az egyesztendő fegyverkezési szónethez, ezt bátorító kezdetnek tekintti. Grandi hosszabb megbeszélést folytatott Borah szenátorral is, akivel a békeszerződések revíziója, a jövőtélék és háborus adósságok eltérülésének kérdéséről tanácskozott és teljes megegyezésre jutott. Mussolini külpolitikáját — amerikai lapok szerint — Amerika tetterősen támogatja.

A japán-kínai viszály. Az elmúlt héten a japán csapatok elfoglalták Észak-Mandzsuriát. legfontosabb hadászati pontját, Cziekár városát, ahonnan egész Mandzsuriát ellenőrizhetik. A japánok most már nem folytatják előnyomulásukat. Cziekárban egy mandzsuriati tábornok japán védőnkétség alatt kikiáltotta a független kormányt, mely nem ismeri el a kínai kormány fenahatóságát. Míg a japán és kínai csapatok véres ütközeteket vívnak egymással, addig Párisban a Népszövetség tanácsa rendkívüli ülései folytak, hogy a japán és kínai kérdésben egységessé teremtsenek a két fél között és elhárítsák a háboru veszélyét. Hosszas tanácskozás után végül is abban állapodtak meg, hogy a Népszövetség vizsgálóbizottságot küld ki Mandzsuriába, hogy a helyszínen tanulmányozza a kérdést. A bizottság kiküldéséhez ugy Japán, mint Kína hozzájárult. A Népszövetség reméli, hogy a vizsgálat tartama alatt ugy Japán, mint Kína tartózkodni fognak a hadműveleteiktől.

MEZŐGAZDASÁG

Észrevételek a falusi tejszövetkezetek körül.

Irta: Kotsis Sándor, tejszövetkezeti vezető.

30—34 éve annak, hogy hazánkban a falusi tejszövetkezetek kezdtek megalakulni. Hogy egy-egy falusi tejszövetkezet létre tudott jönni, az elsősorban attól függött, hogy volt-e a községben egy-egy olyan ember, aki annak a megalakítását igazán óhajította. Az ilyen egyén egy kis fáradozás és áldozatkészség után oda tudta vinni a dolgot, hogy községében megalakult a tejszövetkezet.

Amely községben a tejszövetkezet megalakult, abban a községben bizonyos évek multával nagy változásokat lehetett észrevenni. A tehénállományaikra a gazdák nagyobb gondot kezdtek fordítani, jobb takarmányozásba és nagyobb gondozásba részesítették. Ezáltal többféle előnyökhöz jutottak: szebb és erőteljesebb teheneik lettek, melyek szebb és erőteljesebb utódokat nevelhettek; a tejtermelés szemelláthatólag fokozódott, így jövedelmük nagyobb lett.

Igy tehát, különösen várostól távolabb lakó gazdákra nézve, a falusi tejszövetkezetek megalakítása egy nagy haladást jelentett. A falusi tejszövetkezetek körülbelül 1900-tól 1913-ig virágoztak legszebben. A nagy háboru alatti időben sok tejszövetkezet felbomlott, mert a vezetők nagy részének el kellett menni a harcterekre és amely községben megfelelő utód nem került, ott a tejszövetkezet felbomlott.

A háboru és a háboru utáni időben sok falusi tejszövetkezetnek a vezetését nemhozzaértó emberek vették a kezükbe és ezáltal az alapos tejellenőrzés és a tiszta tej kezelése körül nagy hibák harapódtak el. Már-már azt hittük, hogy a falusi tejszövetkezeteknek tönkre kell menni. Azonban a földművelésügyi kormány időben észre véve a káros helyzetet és véget vetett azzal a nagyfontosságú határozatával, hogy a falusi tejszövetkezeteket is csak bizonyítványokat szerzett és kellő gyakorlattal rendelkező üzemvezetők vezethetnek. Ezáltal azután egyszerre ismét kezdett javulni a helyzet és igen sok szövetkezetben a rend helyreállott.

Azonban ujjabban ismét mutatkoznak bizonyos kedvezőtlen jelenségek. Egyes községekben, ahol a multban egy-egy erős tejszövetkezet működött, ott most 2—3 helyen is értékesítik a gazdák a tejüket, mert különböző vállalkozók kerülnek be a községbe. Igy az erős tejszövetkezetnek a jövője meginog. Ennek az okát én abban látom, hogy a falusi tejszövetkezetek magukra vannak hagyatva. Nem úgy vannak, mint például a falusi fogyasztási, avagy a hitelszövetkezetek, melyek egy központnak a kötelékébe tartoznak és onnét kapnak orvoslást a bajaikra. Igen üdvös dolog lenne az, ha a falusi tejszövetkezeteket is az Országos M. Tejszövetkezeti Központ egyöntetűen irányítaná, a falusi tejszövetkezeteket ellátná jótanácsokkal és mindenben segítségükre lenne.

Egy másik, igen komoly észrevétele az, hogy a falusi tejszövetkezetekbe a tejszállító gazdák igen különböző zsirtartalmu tejet szállítanak be. Ezek a különböző zsirtartalmu tejek egyformán fizettetnek. Ez az állapot azt idézi elő, hogy a gazdák ma már azzal keveset törődnek, hogy milyen zsirtartalmu a tejük, csak arra helyeznek súlyt, hogy sok tejet adjanak a teheneik. Ezért igen üdvös volna az, hogy ha be lehetne vezetni a falusi tejszövetkezeteknél a zsirszázalék szerinti tejértékesítést. Ez azután a gazdákat nemcsak arra serkentené, hogy sok tejet legyen, hanem megfelelő zsirtartalmu is. Természetesen a zsirszázalék pontos ellenőrzésében és annak elő-

nyos keresztülvitelében felelős ellenőrökre lenne szükség, akik részrehajlás nélkül dolgoznának.

További észrevételem, hogy a falusi tejszövetkezetek különféle formában működnek: vannak cégjegyzett tejszövetkezetek és vannak nemcégjegyzett szövetkezetek, csak a gazdák tömörülése utján meglevők. A cégjegyzett szövetkezetek szereplése szebb és tisztább, azonban az utóbbi időben már olyan körülményt kíván a cégjegyzett tejszövetkezetnek a vezetése, hogy egyik-másik falusi ember hiba nélkül nem tudja elvégezni, ezért sokhelyen azzal foglalkoznak, hogy a cégjegyzést felbontják és csak anélkül tömörülnek.

És végül még egy észrevételre akarok kitérni. A falusi tejszövetkezetekben tömörült gazdák szövetkezeti vezetés mellett nem igen akarnak működni, mert így napos felügyelői és tisztviselői teendőket kell végezniök. Jobb szeretik egy vállalkozónak kiadni a helyiséget, így nincs több gondjuk: az lát el mindent, az fogad fel munkásokat és gépekről is gondoskodik. Természetesen azt nem számítják a tagok, hogy ez csak látszólagos előny, mert ezeknek a fedezetét mégis csak a tejük árából kell kipótolni. Azért én helyesebbnek vélem, ha a gazdák maguk vezetnék a szövetkezteiket.

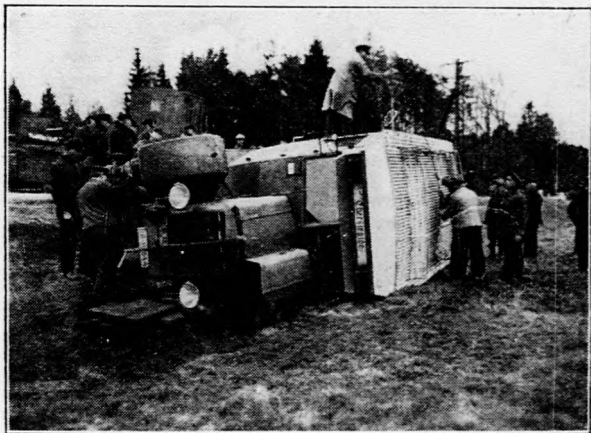
Ha azt akarjuk, hogy tejszövetkezetünk virágozzék, elsősorban is azon legyünk, hogy lelkes vezetője legyen. Ha ez van, akkor azt becsülik meg a tejtermelő gazdák és legyenek mindenben segítségére. Ma már a falusi tejszövetkezteink nem működhetnek úgy, mint kezdetben működtek. Ma már modernebb felszerelésekre van szükség, hogy tejtermékei versenyképesek legyenek. Befektetésre van tehát szükség. De ne sajnáljunk egy kis anyagi áldozatot felajánlani, ez idővel duplán visszafizetődik.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

A Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége termelőszövetkezeti értekezlete.

A Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége termelőszövetkezeti értekezlete november hó 20-án tartotta harmadik ülését. Először *Ipolyi-Keller Gyula* ny. államtitkár, a Futura elnöke szólt fel, annak a véleményének adva kifejezést, hogy újabb szövetkezeti központok alakítását feleslegesnek tartja, ellenben a földművelésügyi minisztérium által létesített középfokú szerveknek kell kezükbe venni a termelő és értékesítő szövetkezetek ügyét. *Bittera Miklós* dr. egyetemi m. tanár rámutatott arra, hogy egy új gazdatípus kitermelése látszik szükségesnek: a *szövetkezeti gazda típusa*. Minden eszközt meg kell ragadni a termelőszövetkezetek megkedveltetésére. Ennek két előfeltétele van: a *mai gazdamezék megnyerése és a jövő kisgazdamezék előkészítése a szövetkezeti eszme befogadására*. *Bokor Ervin* dr., a Hangya igazgatója, nyomatékosan hangsúlyozta, hogy *elhibázott minden olyan akció, mely az indító lökést a kormánytól, különösen pedig a kormányzat anyagi támogatásától várja*. Hogy az összes számtartó szövetkezeti intézmények a következő eljárás főirányelveire nézve egyetértően és egymással egyetértésben járjanak el, szükségesnek tartja a *szövetkezeti központok gazdasági tanácsának a megállapodását*. *Thrig Károly* dr., egyetemi m. tanár kifejtette, hogy a termelésnek magának kell átszerveződnie, a szövetkezeteknek csak az a hivatásuk lehet, hogy ezt az átszerveződési folyamatot előmozdítsák. Nagyobb súlyt vet az értékesítés szövetkezeti megszervezésére. Szükséges a statisztika és piackutatás kiépítése, a tagok szállítási kötelezettségének a megállapítása, a tag és a szövetkezet ügyleti és elszámolási viszonyának megfelelő szabályozása, a különböző értékesítési ágazatok esetleges specializálása, az árrelhelyező szervezet összpontosítási vagy decentralizálási kérdésének a megoldása. Nézete szerint a szövetkezeti értékesítés kiépítését nem egyszerre minden cikknél kell megindítani, hanem azoknál a kisebb mezőgazdasági termelési ágaknál (tej, tejtermék, tojás, baromfi, toll, gyapjú, zöldség, gyümölcs, bor), ahol a termelési előfeltételek igen kedvezőek, piaci helyzetünk jó, ellenben maga a termelés a legnagyobb mértékben javításra és irányításra szorul.

Sulyos autóbussz-serencésletlenség Németországban.

Az uttestről lezuhant autóbusszt leszerelik.

Hindenburg a székesfehérvári gyalogezred tulajdonosa. *Horthy Miklós* Kormányzó Úr a Székesfehérváron állomásozó Szent István 3. honvédegyezred ezredtulajdonosi méltóságot felajánlotta *Hindenburg* tábornagnak, a német birodalom elnökének. A jelvényeket *Koós Ottó* ezredes vezetésével tiszti küldöttség adta át november 16-án Berlinben *Hindenburg* elnöknek. Az átadás napján *Horthy Miklós* Kormányzó Úr a következő hadparancsot intézte a honvédséghez: „Mélyen áthatva nemzetemnek és haderőmnek a magyar királyi honvédelmi miniszter által előterjesztett attól az óhajától, hogy *Hindenburg* tábornagy, a német birodalom elnöke és a dicső német nemzet részéről különösen a világháború közös megpróbáltatásaiban és szenvedéseiben megnyilvánult és azóta is tanusított baráti együttérzéséből hálámát ily módon is kifejezzem, a magyar királyi Szent István 3. honvéd gyalogezredet *Hindenburg* tábornagnak, a német birodalom elnökének, magas tulajdonába ezennel átadom.”

Árpád-házi Szent Erzsébet ünnepe. *Árpád-házi Szent Erzsébet* halálának hétszázéves évfordulója alkalmából november hó 19-én este Budapesten a Vigadó nagytermében díszes ünnepség volt, amelyen a magyar katolikus társadalom színe-jáva megjelent. A jubileumi ünnepség szónoka *Breyer István* dr. esztergomi segédpüspök volt, aki a gyengélkedő *Serédi Jusztián* dr. bíboros-hercegprímás ünnepi beszédét olvasta fel a hallgatóság élénk tetszése között. A szegényeket és inségeseket nem tartjuk szóval és ígéretekkel, — mondotta a beszéd — ezeket tettel kell segíteni és nélkülözésüket enyhíteni. Olyan elhagyott nemzet vagyunk. *Legalább egymást ne hagyjuk el, hanem fogjunk össze a szeretetben*. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után *Liszt Ferenc*: Szent Erzsébet legendáját adták elő. A magyar püspöki kar Árpád-házi Szent Erzsébet jubileuma alkalmából november hó 22-ig háromnapos ájtatosság tartását rendelte el az ország valamennyi templomában. November 18-án este a budapesti *Karitás: Központ* tízezer szegényt vendéglelt meg vacsorával.

Az egri érsek pásztorlevele az inségesekről. *Szmrecsányi Lajos* dr. pápai trónálló, egri érsek a napokban adta ki VI. főpásztori körlevelét, amelyben *XI. Pius* pápának az inség enyhítésére vonatkozó szózatát ajánlja hívei figyelmébe. A főpásztori körlevél a nyomorgó ember-társaink nagyobb mértékű segítségét hirdeti s a mai nehéz helyzetről többek között a következőket mondja: „*Nehéz áldozatkészségre és segítségére buzdítani most, amikor — az inség csaknem minden ajtón kopogtat, de a szeretet, mely gyöngéd, leleményes, mely nem merül ki számokban és nem meríti ki buzgósgát számításokban, mérték nélkül osztja jótéteményeit s ha mindent odaadott, önmagát is odaadja.*”

Itt maradt szívárvány.

(ÜZENET GYOMÁRA.)

*Ugy maradtam itt
Busan, árván,
Mint nyári nap
Tündöklő egén
Szép szívárvány.*

*Igy lealább már
Lopva néznek
Leánysszemek,
S titkosan, néha
Megigéznek.*

*Nem is megyek már,
Hova mennék,
Poros uton,
Daltalan szívevel,
Összeesnek.*

*Néznek s örülnek
Minden dalnak,
De jaj, jönnek,
Kószá fellegek,
S betakarják.*

*Addig sietek,
Busan, árván,
Százszínién,
Én tündöklőmi
Szép szívárvány . . .*

Irta: VARGA PÉTER.

Baromfi Újság. Az eddig Mohácson megjelent *Magyar Baromfi Újság* a jövőben Pesten jelenik meg és a kiadói által, valamint a szerkesztőség is Pesten lesz. A lap a jövőben sokkal intenzívebb munkát fejt ki és még hathatósabb segítséget nyújt a magyar baromfi-tenyésztőknek. Előfizetés a nagy papírár-emelkedés dacára is 1 évre 6 pengő, félévre 3 pengő 50 fillér. Mutatványszámot bérmentve küld. Cím I. ker., Bors-utca 24.

Huszonhétézer ember szorul segélyezésre Zala vármegyében. Zala vármegye törvényhatóságának inségbizottsága a napokban tartotta Gyömöre György főispán elnökletével első ülését. A főispán megnyitójában ismertette a Zala vármegye inségakciójának munkáját és bejelentette, hogy a megye négyszázezer lakosa közül az idei télen közel huszonhétézer embert kell segélyezni. A főispán az inségakció céljaira a népjóléti miniszter-től százkilencezer pengő készpénz segélyt kér, Zalaegerszeg és Nagykanizsa kétszáz-kétszáz métermázsba kedvezményes áru gabonát igényeltek. A mezőgazdasági munkásság és a törpebirtokosok ellátására tizenkétezer métermázsba gabona szükséges. Az inségakcióra szükséges gabonát és készpénzt a Kormányzóné segélyakciójából, továbbá, a földművelésügyi miniszter adományából, végül gyűjtésből biztosítják.

Magyar földre jött meghalni egy szerb gazda. Obrád Milán szőregi szerb gazdálkodó még a múlt ősszel szerb földre költözött és azóta határátlépesi igazolvánnyal járt Szőregre bérbeadott földjének megtekintésére. November hó 14-én ismét átjött a magyar területre, elment Szőregre és ott, házának egyik zugába felakasztotta magát. Obrád többször hazotartta ismerősei előtt, hogy csak magyar földön akar meghalni.

Nagyanya és szülei megölték egy csecsemőt. Kollár Dezső győrszentiváni napszámos a múlt hónap közepén megnősült és elvette Nagy Katalin falubeli leányt. A házastársaknak alig egyhónapi együttélés után november hó 15-én egészséges fiúgyermekük született, ami miatt a falubeliek gúnyolni kezdték Kollárakat. Kollár erre felbőszült és felesége biztatására megfojtotta az újszülött csecsemőt. Az asszony édesanyja, Nagy Józsefné, még a gyermek halála előtt mérges folyadékkal itatta meg a csecsemőt, amely sietette a gyermek halálát. Nagy József-né és Kollárt — beismerő vallomásuk után — bekísérték a győri ügyészség fogházába. Hasonló sors vár Kollárnéra is, amint felgyógyul.

Két kisgyermek tűzhalála. Mihály Mártonné kúnhegyesi asszony a napokban, amint munkába ment, egyedül hagyta két kisgyermekét, a hároméves Kálmánt és a tízhónapos Erzsikét. Az asszony távolléte alatt a hároméves fiúcska gyufát keresett elő és azzal játszadozott. A gyufa lángjától csakhamar tüzet fogott a gyermek ágya és az ágyban fekvő kislány a tűzben összeégett. A kisfiu menekülni igyekezett a lángok elől, de a bezárt ajtón nem szabadulhatott és a füstben megfulladt.

A somogyi Széchenyi-birtok fizetési zavara. Széchenyi Géza gróf örökösei, akiknek Somogy megyében Erdősokonya, Rinyavuljak és Somogyvisonta határában több, mint nyolcezer hold terjedelmű földbirtokuk van, a napokban fizetési nehézségek közé jutottak. A grófi örökösök körlevelet intéztek hitelezőikhez, amelyben fizetéseik teljesítésére halasztást kérnek. A nagy uradalom fizetési nehézségét a mezőgazdasági termények rettenetes árzuhanása idézte elő, amihez még hozzájárult az a körülmény is, hogy a birtok egyik részének bérelője a haszonbér összegével adósa maradt az uradalomnak. Most az örökösök az uradalom egyik részét eladják és abból fedezik a tartozásokat.

Erdődy grófné — százéves. Erdődy Ferenc gróf özvegye született Oberdorff Ilona grófnő november 19-én ilte születésének századik évfordulóját. A szép jubileum alkalmából az ősrégi vépi Erdődy-kastély kápolnájában hálaadó szentmise volt, amelyen az ősz matróna is megjelent. A századik születésnapon igen sokan keresték fel jókívánsúikkal a grófnőt.

Negyven pengőt ígértek Frigyes főherceg háborus autójáért. November 18-án a csornai hetivásáron több ingóság került árverés alá, amit a rábaközi községekbeli adótartozás fejében szállítottak Csornára. A régi holmik között volt Frigyes főherceg egykori tábori autója is, amelyet a főherceg a harcúterem használt. A viharvert gépkocsi eladatlan maradt, mert csak negyven pengőt ígértek érte az árverésen.

Székrekedésnél, emésztési zavaroknál, gomorégésnél, vértódlásnál, fejfájásnál, álmatlanságnál, általános rosszulnélnél igyunk reggel éhgyomorrra egy pohár természetes „**Ferenc József**“ keserűvizet. A belorvosi klinikákon szerzett tapasztalatok szerint a **Ferenc József** viz az ideális hashajtó minden jellemző tulajdonságát egyesíti magában. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Egy derék farkaskutya ünneplése.

Az amerikai Los Angeles-ben egy farkaskutya vak gazdáját súlyos forgalmi szerencsétlenségtől mentette meg. A derék állatot a gyermek-egyesületék megajándékozták és meleg ünneplésben részesítették.

Magyar ember
magyar cégtől vásárol

minden hangszert,
melyet a legfinomabb minőségben és legolcsóbb árban

REMÉNYI MIHÁLY
hangszertelepe szállít.
Budapest, VI./29. Király-utca 58.
Kérje most megjelent új árjegyzékemet.

Magyar Sándor óceánrepülő fogadtatása Amerikában. Magyar Sándor óceánrepülőt, a „Justice for Hungary” pilótáját, aki néhány héttel ezelőtt Amerikába utazott, Newyorkba érkezése alkalmával nagy ünnepélyességgel fogadták. A kikötőből autós menetben vonult a város háza elé, ahol Newyork polgármestere, James Walker üdvözölte óriási tömeg jelenlétében. Walker polgármester üdvözölő beszédében hangoztatta, hogy a Justice for Hungary jelmondatát a világ minden népének alá kell írnia. Az ünnepélyes fogadtatás után este Newyorkban magyar bál volt, amelyen Walker polgármester is megjelent. Az egész amerikai sajtó nagy lelkesedéssel emlékezett meg a magyar óceánrepülésről, az amerikai lapok teljes egészében közölték Walker polgármester magyarbarát nyilatkozatát.

Elkészült a váci revíziós album. Emlékezetes, hogy Laval francia miniszterelnök amerikai látogatása alkalmával Borah szenátor a revízió mellett feltűnést keltő nyilatkozatot tett. Az amerikai szenátort bátor megnyilatkozásáért az Országos Revíziós Liga kezdeményezésére az egyes vidéki ligák üdvözölő iratokkal keresték fel. A váci Revíziós Liga gyönyörűen kiállított revíziós albumot készített, amelyet a közeljövőben elküldenek Borah szenátornak. Az albumot tizenöt ezer váci polgár írta alá.

Ügyvédkedő kovácslegény. Molnár Sándor békési kovácslegény nemrégiben udvarolni kezdett egy jómódu békés-sabai gazdálkodó leányának. A leány szülei is szívesen vették a fiatal ember közeledését, aki szegyezte egyszerű foglalkozását és mint ügyvéd mutatkozott be a gazdálkodó házánál, ahol a jövődől-heli após hamarosan felajánlotta, hogy ügyvédi irodát rendez be veje számára. Molnár már nem tudott visszalépni, ezért elfogadta az ajánlatot és Újkigyóson ügyvédi irodát nyitott. Az újkigyósi polgárok között gyorsan népszerű lett, többen rábízta ügyeiket s Molnár többször tárgyalt a békés-sabai járásbíró-ságon is. A csendőrség legutóbb gyanús híreket hallott az ügyvéd-ről, ezért utána néztek a dolognak és ekkor kiderült, hogy Molnár Sándor nem ügyvéd, hanem kovácssegéd. Molnár ellen megindították az eljárást.

Hármas öngyilkosság a fővárosban. Megrendítő hármass öngyilkosság játszódott le november hó 18-án éjszaka Budapesten, ahol a Csanádi-utca 4/b. számú házban Fodor Lajos tisztviselő feleségével és anyósával együtt világító gázzal megmérgezte magát. Mire rájuk találtak, egyikükben sem volt élet. Fodort anyagi gondok kergettek halálba.

Felmentették a nagyrévi arzénper utolsó vádlottját. A nagyrévi arzénper utolsó főtárgyalását november 20-án tartotta a szolnoki királyi törvényszék. A bíróság D. Szabó Mária nagyrévi asszonyt vontta felelősségre azért, mert a vele közös háztartásban élt anyósát, özvegy Cservenka Józsefnét, a vád szerint arzéntartalmú porral megmérgezte. A törvényszék D. Szabó Mária-t az ellene emelt vád alól felmentette, mert nem igazolódott be minden kétséget kizáróan a gyilkosság. D. Szabó Mária felmentésével a szomorú világhíre vergődött tisztamenti arzénes gyilkosságok utolsó pere fejeződött be.

Földrengés Solymáron. November hó 18-án, délután négy órakor Solymár községben, a főváros közelében földrengést észleltek. A földrengés kisebb mértékű volt s csupán egy lőkösből állott. A rengés következtében kár nem történt.

A kibékülés után meghalt. A kaposvári járásbíró-ságon a napokban tárgyalták Sándor János hatvannyolc éves gazdálkodó ügyét, amelyben az öreg ember mint panasos szerepelt. A bíró arra kérte az öreget, hogy béküljön ki ellenfelével és hozzá tette: „Hiszen nem tudjuk, mikor halunk meg.” Sándor megfogadta a bíró tanácsát és megbocsátott ellenfelének. De allg lépett ki a tárgyaló teremből az öreg Sándor, amikor hirtelen összeesett és néhány perc múlva meghalt. Szívzselhűdés ölte meg.

A legkülönösebb tengeri madarak — a király-pingvinek. Balról a héthónapos fióka, mely ötven nap alatt kelt ki a tojásból.

Visszanyeri fiatalkori eredeti hajszinét, ha az „Ibis” keleti hajfijító regenerátort használja. Okvetlen próbálja meg, 5—6 nap alatt bajszának, szakállának visszaadja eredeti természetes színét. Itt az a fődolog, hogy nem festék, nem ártalmas. A haj-hagymát életre kelti és a haj eredeti színét nyeri vissza. Például, ha valakinek szőke haja volt, az szőke lesz, ha barna volt, barna lesz és így tovább. Tegyen egy próbát és rendeljen egy üveggel, hálás lesz érte. A Vasárnap-ra való hivatkozás mellett, kedvezményben részesül. Megrendelhető: Veltner Herkules-drogéria, Budapest, Kálvin-tér 5. szám. Postai csomagokat utánvétel mellett szállít.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

November hó 29-én, vasárnap.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Szeged (sertésvásár bizonytalan). — **Kirakodóvásár:** Senyeháza.

November hó 30-án, hétfőn.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Abony, Babocsa, Bélapátfalva, Diósjenő, Dunapentele, Hédervár, Jászapáti, Karcag, Komárom, Kölcse, Mándok, Sárvár, Sellye, Siklós, Szang, Zalaegerszeg (sertésvásár bizonytalan). — **Ló-, marha- és sertésvásár:** Szirák. — **Marha- és kirakodóvásár:** Bánokszentgyörgy.

December hó 1-én, kedden.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Nagyecsed, Nagykanizsa (sertésvásár bizonytalan). — **Ló- és marhavásár:** Szikszó. — **Kirakodóvásár:** Szirák.

December hó 2-án, szerdán.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Hajdunánás, Nyírmada, Olaszliszka, Tapolca. — **Ló-, marha- és sertésvásár:** Jánosháza. — **Ló- és marhavásár:** Miskolc — **Sertés- és kirakodóvásár:** Mád.

December hó 3-án, csütörtökön.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Celldömölk, Ibrány, Nyakálló, Onód, Pacsa. — **Ló- és marhavásár:** Tiszafüred. — **Marha- és sertésvásár:** Kiskomárom. — **Ló-, marha- és sertésvásár:** Zirc.

December hó 4-én, pénteken.

Ló-, marha- és sertésvásár: Csongrád, Földeák, Alpár. — **Ló- és marhavásár:** Gyöngyös. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Buj. — **Sertésvásár:** Aszód.

December hó 5-én, szombaton.

Kirakodóvásár: Csongrád, Földeák

Eredeti

The Whitworth kerékpárok

Central-Bobbin varrógépek. Gramofonok és rádiók kényelmes részletre. Alkatrészek nagyban árban. Friss külsők P 5.80-tól, belsők P 1.80-tól, lánc P 2.80-tól, stb. Nagy javítóműhely. 1000 képes árjegyzék ingyen.

Láng Imre mérnök, Budapest, VI, Teréz-körút 3/v.

A SÁTÁN

▼ REGÉNY

▲ IRTA: DIVÉKY ISTVÁN.

(11-ik közlemény.)

Furcsa bölcsesség volt ez. Jimmy nem is értette, de szörnyen tetszett neki. Hiszen a jó fiu imádatlalt leste mestere minden szavát.

Hallgatagon álltak egy darabig a csillagos éjszakában. Pat elgondolkozva nézte a folyó fekete vizét, amelybe távoli lámpások fénycsikjai reszkettek.

Egyszerre csak Jimmy megérintette a karját.

— Mester — sugta a detektív felé.

— Nos? — riadt fel Pat.

— Megkezdjük a munkát?

— Ebben a pillanatban.

— Akkor hát . . . Huzódjék meg emellett a farakás mellett.

— Mit akarsz?

— Csak tegye, amire kérem, — sugta határozottan Jimmy.

Patnak tetszett ez a hang s mert megbízott segédjében, szónélkül engedelmeskedett. A farakás mellett meglapulva, leste a történéndöket.

Nem kellett sokáig várnia.

Nem messze tőle egy árnyék tünt fel; amely feléjük közeledett. Jimmy megindult az árnyék felé.

Pat halk füttyentést hallott, azután a következő párbeszédet:

— Te is ittmaradtál?

Ez Jimmy hangja volt.

— Persze, — felelte az árnyék. — Hiszen nekem is öriznem kellett a kopót. De annak már kampec. Beadta a kulesot . . . Azt már a víz puffasztja gömbölyűre . . . Minthogy pedig halottak mellett nem szeretek virrasztani, feljöttem ide egy kis friss levegőre. Az a híres Pat most már ugy sem törheti rosszban a fejét. Vizes fej az, cim-bora, vizes fej, akár az ázott spongea . . .

— Biztos vagy ebben? — kérdezte Jimmy.

— Hallod?! — nevetett a másik. — Hiszen nem volt kopolyuja. Ha pedig nem volt, akkor most kampec . . .

— Bár igazad lenne! — aggodalmaskodott Jimmy. — Nem szeretném, ha a Sátánt megharagítanád . . .

— Eh! — indulatoskodott az árnyék — a Sátán füttyül már a kopóra. — Utjában volt, félrerugta . . . vége . . .

— Azt hallottam mindig, hogy az a kopó elpusztíthatatlan . . .

— Akit a Sátán el akar pusztítani, az máris halott . . . Ne féltsd te a Vezért . . . Különb legényeket is elcsendesített már, mint ez a Pat volt.

Jimmy vállat vont. Az árnyék közelebb lépett.

Pat kissé előrehajolt a farakás mögött, hogy hallja a suttogásukat. Egészen közel volt az idegenhez, csaknem elérte volna kinyújtott karjával. Jimmy csodálatos ügyességgel dolgozott. Ugy intézte, hogy a jómadár háttal álljon a farakásnak s Patnak és beszélgetés közben ugy izgett-mozgott, hogy egy kissé mindig közelebb került az éjszakai alakhoz, aki így kénytelen volt egy-egy lépést hátrálni.

— Pompás fickó vagy, Jimmy, — dicsérete magában Pat. — Öröm veled dolgozni! Még a gondolatát is kitalálod az embernek!

Jimmy erősen ütötte a vasat.

— Hol a vezér? — kérdezte.

— Tudhatod . . . — válaszolta vállvonogatva a másik. — A kikötőbe ment . . . Hajnalban indulnak.

— Az ördög vigye! — káromkodott Jimmy — mindig elfelejtem annak a hajónak a nevét . . . Nem fog az eszem.

— Ostoba vagy, — nevetett a Sátán embere — megjegyezhetnéd magadnak, ha eszed volna . . .

— Te beszélsz?! Hiszen te sem tudod!

— Én? Hogy én elfelejteném a „Liliput“ nevét?

— Persze! — ütött a homlokára Jimmy. — Ez az. Liliput a neve! Csakugyan megjegyezhetnéd magamnak, de az ördög tudja, mi van velem . . .

— Talán szerelmes vagy . . . — kacagott a másik — mert ilvenkor szokás, hogy az ember elveszeíti az eszét . . .

— Nem vagvok szerelmes . . . — jelentette ki fölényesen Jimmy. — Olvan leány még nem született, aki az én fejemet megzavarta volna . . . Hanem . . . — sóhajtott fel — szörnyűségesen nagy ut áll a Vezér előtt!

— Meghiszem azt. Két hónap is beletelik, amíg eljutnak Indiába. Pedig az igazi munka még csak akkor kezdődik! De ezt már nem kötöm az orrodra. Magam is sietek a „Liliput“-ra.

Hirtelen elakadt a szava. Vasmarok fogta meg a nyakát és acélulijak szorították össze a torkát.

Pat működésbe lépett. Egy ökölcsapással elnémitotta a banditát, azután a kabátjából hasított rongydarabbal betömte a száját.

— Eredj csak Jimmy fiam, keress valahol egy autót.

Jimmy nem sokat gondolkozott. Eliramodott s néhány perccel később egy autóval tért vissza.

— Hol a soffőr? — kérdezte a detektív, látva, hogy Jimmy maga vezeti a kocsit.

— Egy csapszék előtt találtam ezt a kocsit, — vallotta be. — Nem akartam zavarni a gazdáját, elhoztam magam. Jobb is így, legalább senki sem lesz tanuja annak, hogy mit csinálunk. A kocsit majd megtalálhatják a rendőrségen, ha keresik.

— Igazad van . . .

— Az ügy érdekében így kellett cselekednem. — fejezte be Jimmy s egyetlen mozdulattal a kocsiába dobta a már megkötözött banditát.

Az autó elrobogott, egyenesen a rendőrségre.

Félórával később a két detektív, — mert már Jimmy is annak számitott — ott ült Simpson rendőrfőnök szobájában. Jimmy szörnyen büszke volt, hogy a hatalmas rendőrfőnök kezét fogott vele, csaknem elsírta magát örömeiben.

— No, te ugyan furcsa maskarában jársz! — csapta össze kezeit Simpson, amikor meglátta a rongyos Patot. A detektív röviden elmondotta az éjszaka történetét.

Simpson elkomolyodva hallgatta, az arca elárulta, hogy égi csodának tartja, hogy Pat megmenekült a haláltól.

— Csodálatos ember vagy! — jelentette ki elragadtatással. — Elpusztíthatatlan, legyőzhetetlen . . .

Pat szerényen mosolygott.

— Adj egy szivart, mert majd meghalok egy kis füst után . . . — kérte barátját. — Azok a fickók mindent elszedtek tőlem.

— Paranesolj!

(Folytatjuk.)

Vincelléri állást keres

Maczó Pál, 33 éves, nős vincellér. Címe: Sipek, u. p. Szécsény, Nógrád-megye.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

H összedőlt épület bükk

(Beküldte Gusztics János Háromfárról.)

2. Szórejtvény.

Égítést mén

(Beküldte Sajgó Ferenc Kovácsszénájáról.)

3. Szórejtvény.

K E**gy (é=e)**

(Beküldte Kónyi Pál Szabatról.)

4. Szórejtvény.

kopasz K A csónak
(á=a)

(Beküldte Béres Miklós Jászapátiából.)

5. Szórejtvény.

A
paszuly

(Beküldte Lipták Ferenc Edelényből.)

6. Szórejtvény.

lelkész kenőcs

(Beküldte Végel János Melykutról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt az 52-ik számban közöljük.

A 46-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése

1. Szórejtvény: **Országhatár.** 2. Szórejtvény: **Reviziót.**
3. Pontrejtvény: **Ne bántsd a magyart.** 4. Szórejtvény: **Nagybögő.** 5. Szórejtvény: **Szörnyethalt.** 6. Szórejtvény: **Noszvaj.****Helyesen megfejtették:** Katona János, Péter András, Szikszai Sz. Boldizsár, Kardics Jenő, Szántai Balázs, Guth Károly és felesége, Gachal Anna, Németh Árpád, Tóth Klárka, Magyar Géza, Keeskés Béla, Vámosy Szabolcs, Simon Viktor, Reesky Attila, Ari Emmuska, Bánfy Gyula, Idei Juliska és Irma, F. Kiss Piroska, Sütő Álmos, Benke Gyula, Kerekes Etelka, Garadnai B. Huba, Fekete József, László István, Király Lajos, Vér József, Szomjas Zoltán, Sólyom Lehel, V. Nagy László, N. Szeder István, Újhelyi Gyula és Mészöly Pál.**Jutalomkönyvet nyertek:** Bánfy Gyula (Főveny), Király Lajos (Sárbogárd), Guth Károly és felesége (Budapest), Szomjas Zoltán (Szombathely) és Tóth Klárka (Turkeve).

A 47. számban közölt rejtvények megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával együtt, jövő héten közöljük.

Ki jár ma már ösz fejjel?
Okvetlen próbálja meg! 5-6 nap alatt
ÖSZHAJÁNAK, bajuszának, szakállá-
nak visszaadja ere-
deti természetes **„IBIS”** keleti hajfijító rege-
szinét, ha az **„IBIS”** **nerátort** használja!
Nem festék, nem ártalmas. Egy üveggel **1,20, 1,60 P.**
Postai csomagokat utánvét mellett azonnal küldünk.

Főraktár: VELLNER Herkules Drogéria,
Budapest, Kálvin-tér 5. sz. **Telefon: Aut. 847-80.**

Világhírű Hicó gyermekkoecsi nagy-
bani árban, bőrdolgalas, ernyővel
süllyeszthető — P. 46.—
faoldalas, ernyővel süllyeszthető P. 65.—
angol modern koeci P. 75.—; 80.—; 90.— 98.—
játék babakocsi erős sport P. 5.— 6.—
játék babakocsi ernyővel P. 9.— 10.80
finom babakocsi P. 17.—
gyermektricikli, 3-5 éves gyermeknek, elől nagy kerékek,
állítható nyereggel, kisebb P. 15.—, nagyobb P. 17.—
gyermekautó, piros vagy fehér színben, párnázott
láncchajtással P. 40.—
P. 50.—
Nagy javítóműhely, képes árjegyzék ingyen.

Láng Imre mérnök, Budapest, VI., Teréz-körút 3 v.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Milyen jövedelemtől kell fizetni jövedelemadót?
2. Ki köteles vagyonadót fizetni? (1076. sz. előfizető, Dévaványa.)
— **Felelet:** 1. Jövedelemadót tartozik fizetni minden magyar ál-
lampolgár mindazon jövedelme után, amelyet bárholonnan kap.
Nem fizet jövedelemadót az, akinek évi jövedelme az ezer pen-
gőt nem haladja meg. Jövedelemadómentes a magánalkalmazot-
tak évi 3600 pengőt meg nem haladó fizetése is. Nem esik jöve-
delemadó alá a feleségnek, vagy a háztartás többi tagjának a ke-
resete, amely 600 pengőnél nem több. A jövedelemadót mindig az
előző évben elért tiszta jövedelem után kell leróni. A tiszta jö-
vedelem kiszámításánál a jövedelemből levonásba hozhatók az
összes állami, törvényhatósági és községi egyszemadók, az egy-
házi adók, vízsabályozási járulékok, kamarai és egyéb illeté-
kek, végül pedig a gazdasági alkalmazottak után fizetett beteg-
ségi járulék. 2. Akinek 5000 pengőt meghaladó tiszta vagyona van
és jövedelemadót fizet. Ha jövedelemadót nem fizet, az adómen-
tes vagyon 25,000 pengő. A vagyonadót mindig az előző évi de-
cember 31-én meglévő vagyon után kell fizetni.

Kérdés: Mit használjak öt-hat hónapos malacok gilisztái el-
len? (B. P., Gönyű). — **Felelet:** A „Kebál” biztos szer. Ha önnel
ez drága, irasson fel más valamilyen szert az állatorvossal.

Kérdés: Hol lehetne környékünkön fajtiszta berkshíre vagy
mangalica tenyésztéskant venni? (O. I., Pusztamérges.) — **Felelet:**
Forduljon a mezőgazdasági és kiserőgazdasági igazgatóságához.
A birtokon vásárolhat megfelelő tenyészállatot.

Kérdés: Mi a címe az amerikai magyar konzulátusnak? (L.
J., Ispánk). — **Felelet:** Az Északamerikai Egyesült Államokban
több magyar konzulátus van. A főkonzulátus címe: Royal Hun-
garian Consulat General, New-York, N. Y., 25, Broadway.

Kérdés: A Faluszövetség tagja akarok lenni, hová fordul-
jak? (B. P., Csesztreg). — **Felelet:** A Falu Országos Földműves-
szövetséghez: Budapest, V., Báthory-utca 24. szám.

Kérdés: Hol van a Földtcherrendező Országos Bizottság?
(H. K., Pankasz). — **Felelet:** Budapest, V., Széchenyi-u. 2. szám
alatt. A jelentkezéseket, tudomásunk szerint, már szeptember hó
1-én lezárták.

Kérdés: Mézből akarok pütkéket készíteni, hol található
megfelelő könyvet? (H. I., Szegedalsótanya). — **Felelet:** Kiadó-
hivatalunkban kapható Hérics-Tóth Jenő: „Szemes italok ké-
szítése mézből” című könyv, amelynek ára 1.60 pengő.

VÁSÁRÉSPAC

(Fővárosi árak november hó 23-án.)

GABONATÖZSDE

KÉSZARUPIAC

A készarupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonat-
koznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállít, a vevő
azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények való-
ságos forgalmi árát jelentik, Budapestben.

Buza: Tiszavideki 77 kg-os 11.95—12.50, 78 kg-os 12.10—12.65,
79 kg-os 12.25—12.80, 80 kg-os 12.35—12.85, felsőtiszai 77 kg-os
11.50—11.85 78 kg-os 11.65—12, 79 kg-os 11.80—12.25, 80 kg-os
11.85—12.85, járszági 77 kg-os 11.35—11.70, 78 kg-os 11.50—11.85,
79 kg-os 11.65—12.00, 80 kg-os 11.70—12.05, dunántúli 77 kg-os 11.50

—11.85, 78 kg-os 11.65—12, 79 kg-os 11.80—12.15, 80 kg-os 11.85—12.20; pestvidéki és bácskai 77 kg-os 11.55—11.90, 78 kg-os 11.70—12.05, 79 kg-os 11.85—12.20, 80 kg-os 11.90—12.25 pengő. — **Rozs:** Pestvidéki 12.25—12.40, egyéb 12.30—12.50, takarmányárpa, elsőrendű 17.00—17.25, másodrendű 16.50—16.75, sórárpa, felvidéki 20.00—23.50, egyéb 18.00—19.50. — **Zab:** Elsőrendű 19.50—20.00, másodrendű 19.15—19.45. — **Tengeri:** Tiszai 13.30—13.40, egyéb 13.20—13.30 pengő métermázsánként.

HATÁRIDŐPIAC

A határidőpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben márciusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak márciusban kell szállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árat.

Búza decemberre 12.25—12.27, márciusra 13.15—14.17, rozs decemberre 12.80—12.85, márciusra 14.05—14.20, tengeri májusra 14.95—15.09 pengő métermázsánként.

A készárúpiac és határidőpiac gabonárait boletta nélkül kell érteni!

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön magtermelő- és magkereskedelmi Rt. heti jelentése.) A forgalom a lefolyt héten csendes volt. Lőheremag: A külföldi részéről az érdeklődés mérsékeltnél mondható, mert a külföldi államokban is érvényben levő devizakorlátozások a forgalom kialakulását gátolják. Irányzata tartott, ára változatlan. Lucernamag kereslet javult, szép világos minőségűek könnyen találtak vevőre, míg esőverté, barnás árú iránt kisebb volt az érdeklődés. **Tavaszi búkköny:** Emelkedő árak mellett szilárd irányzatot követ, a piacra kerülő tételenek könnyen elhelyezhetők. **Baltacimamagban** a termelők részéről alig volt kínálat, irányzata szilárd. — **A budapesti árú- és értéktözeide hi-catalos jegyzései 100 kilónként, nyersáruért, budapesti paritásban:** Káposztarepce 21.50—22.50, köles vörös 14.50—15.50, köles vegyes 14—14.50, lucerna 65—78, lóhera 125—135, lenmag I. 23.50—24, lenmag II. 21.50—22, kék mák 64—65, Viktoria borsó 24—29, zöld borsó 22—26, napraforgó fehér 20—21 pengő.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 46—52, duplanullás finom tisztalított 40—44, nullás 40—44, kettős főzöliszt 38—40, négyes kenyérliszt 36—38 fillér kilogrammonként.

Abraaktarmánypiac. Árpakörpa 13.50, borsóhéj 13, borsókorpa 13, buzakokoly 12.50, konkolydara 13.50, lenmagpogácsa 20, napraforgópogácsa 18, ropogpogácsa 13, rozskokoly 12.50, rozskorpa 11.75, rozso 10.50, rozstakarmányliszt 15.50, szójabab-pogácsaliszt nagyban 26, szójabab-pogácsaliszt kicsiben 28, tökmazpogácsa 21 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű, 6—8—9, réti széna, harmadrendű, csomagosra 5.50—7.70, muharszéna 9—10, lucernaszéna 11.25—13, lucerna- és szénakeverék 7.90, alomszalma, elsőrendű 4.80—5.25, alomszalma, másodrendű 4—4.50 pengő métermázsánként.

Cirokszakál takaró szalma átlagárban 14—16, béltesszalma átlagárban 8 pengő métermázsánként. **Cirokmag** 8.50 pengő métermázsánként.

Borjuvásár. Élő belföldi szópós, elsőrendű 0.76—0.84, kivételesen 0.86, másodrendű 0.60—0.74 fillér kg-ként, életsúlyban.

Juhvásár. Hízalt 0.32, feljavított 0.22 pengő kg-ként életsúlyban.

Tenyészmarhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökrök (tarka) 0.62—0.64, elsőrendű belföldi jármosökrök (fehér) 0.62—0.64, 1½—2 éves üszök 0.58—0.61, 1½—2 éves tinók 0.58—0.61, fiatal, friss fejős tehén 0.85—0.95 pengő kg-ként életsúlyban.

Lóvásár. Csikó 80, igás kocsiló (nehéz, nyugati fajta) 170—400, igás kocsiló (könnyű, nyugati fajta) 120—340, alárendelt minőségű lovak 17—140, vágólovak 12—120 pengő darabonként.

Vágómarhávársár. Ökör, közép 45—56, gyenge 35—40, bika, közép 45—47, tehén, közép 38—56, gyenge 26—31, bivaly 13, eszontozni való 14 fillér kilogrammonként életsúlyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 75—96, közép 96—108, nehéz 110—114, keresztelt 102—106 fillér kilogrammonként életsúlyban.

Husvásár. **Marhahus** a nyílt piacokon: Rostélyos, vastagbátstín, felsől, fehérpessénye, hosszú, gömbölyű felsől 140—280, fartó, lapocka, puhabátstín 140—280, szegye, dagadó 100—160, gulyánsnak való 100—160 fillér kilogrammonként. **Borjuhús:** Felszeletelt comb 220—320, sütvivaló 120—280, pórköltnek való 100—200 fillér kilogrammonként. **Juh- és bárányhús:** Juhcomb 120—180, gerinc, lapocka 80—140, pórköltnek való 60—120 fillér kilogrammonként. **Sertéshús:** Friss karaj 180—240, friss comb, tarja, lapocka 152—180, friss oldalas 160—180, füstölt sertéshús helybeli karaj, lapocka, tarja, oldalas 200—260, vidéki 220—320, ovtasztni való szalonna 160—190, sózott kenyérszalonna 180—220, füstölt 200—240, hárj 170—196, zsíros tepertő 200—220, helybeli sertésszár 192—200 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 180—300, csirke 90—240, káppan 160—200, rucna 160—220, pulyka 300—500 fillér darabonként. **Leölt állatok:** Tyúk 160—220, csirke 160—280, hizott rucna 150—170, sovány 140, lud hizott 150—180, sovány 140, pulyka hizott 160—180, sovány 140—150, lundmaj 300—600, ludszár és hárj 180—220 fillér kilogrammonként. **Tojás:** Friss teatojás 13—15, főzötojás 9—12 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Nyul bőrbén darabonként 200—400, ki fejte bőr nélkül 140—150, szarvascomb 200—260, gerinc 300—400, lapocka 100—160, többi része 60—100, őzgerinc 500—600, comb 280—300, többi része 60—100, vaddisznógerinc 200—240, comb 280—300 fillér kilogrammonként. Fácán 200—300, fogoly 120—160 darabonként.

Hal: Élő állatok a nyílt piacokon: Hareca 300—500, csuka 200—300, ponty 150—200, kárász 100—160, compó 160—200 fillér kilogrammonként. **Kák:** Folyami rák 18—20 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 28—36, lefőlőzött 16, aludttej 100, tejszín 260—320, tejföl 140—200, centrifugált tejav (tömbben 280—320, 10 dekás csomagolásban 320—420, főzösvaj 220—280, szedett vidéki 220—280, tehéntúrós 80—100, sovány tehéntúrós 40—70, juhtúrós 180—240, kevertúrós 140—200, sajt ementáli, hazai 280—480, trappista, hazai 180—320 fillér kilogrammonként.

Szárazfűzélék és száraztészták. A nyílt piacokon: Lencse 28—80, borsó hántolt, feles 40—80, bab, fehér aprószemű 28—32, nagyszemű 40—100, szines 36—48, finom árpakása 70—100, durva 46—68, tojásos tarhonya 96—140 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa csomója 4—14, kilogrammonként 8—14, petrezselyem zöldjével csomója 4—16, zeller zöld jével darabja 4—20, zeller kilogrammjára 24—36, petrezselyem kilogrammonként 12—18, kalarábé darabja 2—8, kevert zöldség 16—24, kalarábé őszifajta 16—20, karfiol 24—50, vöröshagyma makói 36—42, közönséges 34—40, fokhagyma kilogrammjára 40—70, fehérrépa savanyított 46—50, cékla 14—26, fejeskáposzta hazai 8—14, savanyított káposzta 30—36, kelkáposzta 14—22, kelbimbó 60—80, vöröskáposzta hazai 20—32, fejessaláta hazai 2—10, fodrossaláta hazai, darabonként 10—30, galambegysaláta 140—200, torma hazai 40—140, ősz rózsaburgonya 12—16, nyári rózsza 16—18, Ella 10—12, közönséges 10, kifli 18—21, tömör eszpergekomba 200—400 szárított gomba 600—1000 fillér kilogrammonként. Feketeretek kilogrammonként 16—26, hónaposretök 6—10, ecetben savanyított ugorka 100—140, vizes 60—80, zöldpaprika apró 1—3, nagy paprika darabja 4—10, nagy paprika kilogrammonként 100—140, apró kilogrammonként 36—80, savanyított paprika kilogrammjára 109—140, süttőtök kilogrammja 16—20, főzötök kilogrammjára 16—26, tök gyalult kilogrammjára 32—40, paradicsomkonzerv literje 80—100, sóska 18—30, paraj tisztított 12—20, gyökeres 10—16 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajalma 56—140, közönséges 20—70, nyári édes 30—70, rétesalma 26—60, nemes fajkörte 80—160, közönséges 40—100, napsolya 40—80, csemezselyős 60—80, kevert 40—50, közönséges 20—40, télire elított szőlő 100—160, hazai aszaltszilva 96—130, szilvaiz 120—160, gyümölcsiz 140—320, keményhejú dió 65—90, dióhéj 240—400, mogyoró héjazott 360—440, mandula héjazott 440—640 fillér kilogrammonként.

Burgonya. Az árak kézpénzben, aranypengő értékben, 100 kg-ként, budapesti paritásban értendők és magyar átlagminőségű, azonnal szálítandó árura vonatkoznak. Wohltmann, étkezésre 5—5.30, Wohltmann, ipari 3.80—4, Krüger, étkezésre 5.10—5.40, Elle, étkezésre 6.50—7.50, nyári rózsza, étkezésre 11—11.50, ősz rózsza, étkezésre 8—8.50 pengő.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édes nemes paprika 300—360, félédes gulyás 280—320, rózsapaprika 240—280, erős 160—200, kereskedelmi 100—160, kék mák 90—110, pergett méz 120—160, háziszappan 116—152, közönséges szappan 80—120 fillér kilogrammonként.

Borpiac. Alacsonyfokú uborjarak hi-fokónként homoki vidéken 60—65 fillér között mozognak. Magasabb fokú és jöminőségű uradalmi tétélekért 75—85 fillért is kérnek ab termelőpince. Óborok iránt mutatkozik némi érdeklődés, homoki vidéken hi-fokónként 1.10—1.30 pengő áron, minőség szerint.

Szesz és szeszitalok. Változatlan árak mellett a kereslet a szeszüzletben a múlt heti keretek között mozgott a nagyban és detail forgalomban. **Gyümölcseszjapintka:** Töröklyesz 250—260 P, seprész 280 P-ig, szilvaszesz új, nyári 3.40—3.80 P, kék áru 4 P-ig kelt el a termelő állomás + 3 százalékos forgalmi adó. **Borparlat** 290—295 P literfokónként + 3 százalékos forgalmi adó.

Papiac. Fenyőfában a behozatal majdnem teljesen szünetel, mert a termelők csak a saját devizájuk (penzük) ellenében akarnak eladni. **Lombfenyőfában** a belföldi kereslet hiánya és a kivitel nehézségei bérítják meg az üzletet. **Tűzfában** a fokozott kínálat az árak kisebb mérvű lemorzsolódását eredményezte. Belföldi egyéves búkkhasb 320—325, tölgy- és cseriásbát, kétéves 290—295, egyéves 260—270 pengő vagononként, budapesti paritásban. **Faszében** a kereslet gyengült; re-tortafasz 800—870, bokaszén 680—700 pengő magyar határidőmáson.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára november 23-án. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. **Egy pengőnél többre kerül egy-egy darab:** Angol font 20 (21.50); dollár 568.50 (572.50); hollandi forint 228.10 (229.90); svájci frank 110.15 (111.15); német márká 135 (136) pengő. **Egy pengőnél kevesebbe kerül:** Csehkorona 16.86 (17); szerb dinár 10.01 (10.11); francia frank 22.15 (22.45); lengyel zloty 63.35 (64.15); oláh leu 3.38 (3.48); olasz lira 28.75 (29.65) fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.

KIADJA: AZ UJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.

FELELŐS KIADÓ: FÁRAGÓ ALADÁR.